

РЕШЕНИЕ

№ 4743

гр. София, 18.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 157 СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ЗОРНИЦА ИВ. ТОДОРОВА

при участието на секретаря КОЯ Н. КРЪСТЕВА
като разгледа докладваното от ЗОРНИЦА ИВ. ТОДОРОВА Гражданско дело № 20231110152712 по описа за 2023 година

Предявен е от ищеца **Н. И. С.**, ЕГН *****, с адрес: *****, отрицателен установителен иск с правно основание **чл. 439, ал. 1 ГПК, вр. чл. 124, ал. 1 ГПК**, срещу ответника „Т.С.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: *****, за признаване за установено, че ищецът не дължи на ответника чрез принудително изпълнение, поради погасяването им по давност, следните суми: 4878,92 лв. – главница за потребена топлинна енергия за периода от 01.11.2001 г. до 30.04.2008 г., ведно със законната лихва от 24.06.2009 г. до окончателното плащане, 2276,38 лв. – мораторна лихва за забава за периода от 01.01.2001 г. до 27.05.2009 г., 143,11 лв. – разноси по делото и 354,66 лв. юрисконсултско възнаграждение, за които суми е издаден изпълнителен лист от 18.01.2010 г. по ч.гр.д. № 6041/2009 г. по описа на СРС, 91 с-в, въз основа на който е образувано изп.дело № 20108580400304 по описа на ЧСИ У.Д., рег. № ***.

Ищецът Н. И. С. извежда съдебно предявените субективни права при твърденията, че въз основа на изпълнителен лист от 18.01.2010 г. по ч.гр.д. № 6041/2009 г. по описа на СРС, 91 с-в, издаден в полза на ответното дружество, срещу ищеца е било образувано изпълнително дело № 20108580400304 по описа на ЧСИ У.Д., рег. № *** за събиране на сумите 4878,92 лв. – главница за потребена топлинна енергия за периода 01.11.2001 г. до 30.04.2008 г., ведно със законната лихва от 24.06.2009 г. до окончателното плащане, 2276,38 лв. – мораторна лихва за забава за периода от 01.01.2001 г. до 27.05.2009 г., 143,11 лв. – разноси по делото и 354,66 лв. юрисконсултско възнаграждение. Твърди, че изпълнителното дело било образувано въз основа на молба на ответника от дата 08.04.2010 г. Последното предприето валидно и допустимо изпълнително действие е заповед за наемане на банкова сметка, наложен със заповедно съобщение от дата 23.04.2010 г. Соча, че след налагането на заповедта, нито ответника е поискал предприемането на изпълнителни действия, нито пък съдебният изпълнител е предприемал такива до настоящия момент. Поддържа, че изпълнителното дело е било перимирено на 23.04.2012 г., а на 23.04.2013 г. е изтекъл тригодишният давностен срок, приложим за процесните вземания, които са периодични плащания и не са установени със съдебно решение. Поради изложените съображения моли искът да бъде уважен и

претендира разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е постъпил отговор на исковата молба от ответника „Т.С.“ ЕАД, с който оспорва иска при възражения, че с образуване на изпълнителното дело са наложени запори върху банковите сметки на длъжника, както и на получаваната пенсия от НОИ, след което периодично са искани и извършвани изпълнителни действия, в това число на 06.03.2019 г. вискателят е депозирал молба за предприемане на изпълнителни действия с посочени конкретни изпълнителни способности. Счита, че до постановяването на ТР № 2/26.06.2015 г. давност по отношение на вземането на ответника не е текла, както и че по отношение на процесните вземания приложение намира разпоредбата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД и давността е 5 годишна. Поддържа също така, че перемпцията няма отношение към давността, доколкото съдебният изпълнител е длъжен да извърши поисканото от вискателя изпълнително действие въпреки перимиране на делото. Поддържа също така, че по време на извънредното положение давността за вземането е била спряна. Поради изложеното моли за отхвърляне на предявения иск.

Съдът, като взе предвид становищата на страните и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Между страните не е спорно, а това се установява и от приложеното изпълнително дело № 20108580400304 по описа на ЧСИ УД., рег. № ***, че в полза на ответника „Т.С.“ ЕАД срещу ищеца Н. И. С. е издаден изпълнителен лист от 18.01.2010 г. по ч.гр.д. № 6041/2009 г. по описа на СРС, 91 с-в въз основа на влязла в сила заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК, за сумите: 4878,92 лв. – главница за потребена топлинна енергия за периода 01.11.2001 г. до 30.04.2008 г., ведно със законната лихва от 24.06.2009 г. до окончателното плащане, 2276,38 лв. – мораторна лихва за забава за периода от 01.01.2001 г. до 27.05.2009 г., 143,11 лв. – разноски по делото и 354,66 лв. юрисконсултско възнаграждение.

За събирането на сумите по посочения изпълнителен лист срещу ищеца е образувано изпълнително дело № 20108580400304 по описа на ЧСИ УД., рег. № *** въз основа на молба на ответника от дата 08.04.2010 г., с която последният е възложил правата по чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ на съдебния изпълнител за определяне на изпълнителен способ.

На 23.04.2010 г. са изпратени запорни съобщения до различни търговски банки за налагане на запор върху вземанията по банковите сметки на длъжника – ищец.

На 03.05.2010 г. на ответника и длъжник Н. И. С. е връчена покана за доброволно изпълнение.

На 19.05.2010 г. е подадена молба от трето на спора лице – И.К.С. – дъщеря на длъжника, с която заявява желание за разсрочено плащане на задължението.

На 03.08.2012 г. е наложен запор върху вземането за пенсия на ищеца – длъжник, в отговор на който е постъпило писмо от НОИ с информация за несеквестируем размер на получаваната пенсия и невъзможност за изпълнение на запора.

На 03.08.2012 г. е изпратена призовка за принудително изпълнение до длъжника за насрочване на опис на движими вещи, находящи се на регистрирания адрес за дата 30.08.2012 г.

На 24.08.2012 г. е постъпила молба от ищеца – длъжник по изпълнителното дело, с която моли да не се пристъпва към принудително изпълнение с намерение за внасяне на сумата от 200 лв. до 28.08.2022 г. и по 70 лв. на 15-то число на всеки месец.

На 29.08.2012 г. е постъпило доброволно плащане от длъжника в размер на 200

лв. и на същата дата съдебният изпълнител е извършил разпределение.

На 26.07.2013 г. е изпратена призовка за принудително изпълнение до длъжника за насрочване на опис на движими вещи, находящи се на регистрирания адрес за дата 02.09.2013 г.

На 06.03.2019 г. ответникът – взыскател е подал молба за предприемане на действия по принудително изпълнение с посочен изпълнителен способ – запор на банкови сметки и запор на трудово възнаграждение и/или пенсия.

На 09.01.2024 г. ответникът – взыскател е подал молба за предприемане на действия по принудително изпълнение с посочен изпълнителен способ – запор на банкови сметки и запор на пенсия.

С постановление от дата 11.01.2024 г. за прекратяване на изпълнителното дело, тъй като взыскателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на две години.

При така установеното от фактическа страна, съдът достигна до следните правни изводи:

Съдът намира предявения иск за допустим, доколкото ищецът се позовава на факти, настъпили след приключване на съдебното дирено, респективно след влизане в сила на заповедта за изпълнение, а именно настъпила погасителна давност за вземането след влизане в сила на заповедта за изпълнение. Същевременно съдът намира, че с прекратяването на изпълнителното дело с постановление на съдебния изпълнител на основание чл. 433, т. 8 ГПК, който факт е настъпил в хода на изпълнителното дело, не отпада правният интерес на ищеца от воденото на иск по чл. 439 ГПК, доколкото с прекратяването на изпълнителното дело на соченото основание не отпада възможността кредиторът, който е носител на изпълнително основание да образува ново изпълнително дело. Ищецът има правен интерес от установяване, че не дължи изпълнение на погасено по давност вземане, за което е налице изпълнително основание, въз основа на което е издаден изпълнителен лист, независимо от това дали е налице висящ изпълнителен процес. Наличието на изпълнителен титул в полза на кредитора, въз основа на който той може да инициира по всяко време изпълнително производство, обуславя интереса на ищеца да иска установяване, че вземането е погасено по давност. Това е така, защото само давността може да изключи принудителното изпълнение, но пред съдебния изпълнител длъжникът не може да се позове на нея и съдебният изпълнител не може да я зачете. Перемцията, на основание която съдебният изпълнител в случая е прекратил изпълнителното дело, не изключва принудителното изпълнение, защото кредиторът може по всяко време да образува ново изпълнително дело. В този смисъл целта на настоящия иск е да се отрече занапред възможността кредиторът да насочи принудително изпълнение за погасено по давност вземане и по този начин интересите на ищеца – длъжник да бъдат охранени в най-пълна степен. В този смисъл са Решение № 50041/10.05.2023 г. по т.д. №20/2022 г. на ВКС, I то, решение по гр.д.№ 1747/2020г. на IV г.о., Решение № 60282/19.01.2020 г. по гр.д.№ 903/2021 г. на ВКС, III го.

За да извърши преценка относно дали едно вземане е погасено по давност, съдът на първо място следва да обсъди срока на погасителната давност в хипотезата на развилото се заповедно производство, в което срещу издадената заповед за изпълнение не е постъпило възражение и същата е влязла в сила, какъвто е и настоящият случай. По отношение на срока на давността съдът изхожда от нормата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД, съгласно която ако вземането е установено със съдебно решение, срокът на новата давност е всякога пет години. Заповедта за изпълнение замества съдебното решение като изпълнително основание, но при оспорването от длъжника чрез възражение по реда на чл. 414 ГПК проверката дали вземането съществува се извършва в общия исков процес. По силата на чл. 416 ГПК, когато възражение не е било подадено в срок, какъвто е и разглежданият случай, заповедта за изпълнение влиза в сила. Не е налице изрична правна норма, която да предвижда, че съществуването на вземането в този

случай е установено със сила на пресъдено нещо, но следва да се съобрази обстоятелството, че ако длъжникът не възрази в рамките на установения в нормата на чл. 414, ал. 2 ГПК преклузивен срок, заповедта за изпълнение влиза в сила, като се получава ефект, близък до силата на пресъдено нещо, тъй като единствената възможност за оспорване на вземането са основанията по иска с правно основание чл. 424 ГПК – при новооткрити обстоятелства и нови писмени доказателства. В този смисъл е и трайната и непротиворечива съдебна практика на ВКС – напр. Определение № 480/9.07.2013 г., постановено по ч. гр. д. № 2566/2013 г. по описа на ВКС, IV ГО. Извън иска по чл. 424 ГПК длъжникът не може да се ползва от друга форма на искова защита, с която да оспорва самото вземане. Следователно с изтичането на преклузивния срок за подаване на възражение против заповедта за изпълнение се получава крайният ефект именно на окончателно разрешен правен спор относно съществуването на вземането. Съгласно т. 14 от Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по тълк. д. № 2/2013 г. по описа на ОСГТК, ВКС, новият ГПК урежда заповедното производство като част от изпълнителния процес и поради това заявлението за издаване на заповед за изпълнение не прекъсва давността. Тя се прекъсва с предявяването на иска за съществуване на вземането, но съгласно чл. 422, ал. 1 ГПК предявяването на този иск има обратно действие, ако е бил спазен срокът по чл. 415, ал. 4 ГПК. Ако иск не е предявен или ако е предявен след изтичането на срока по чл. 415, ал. 4 ГПК, давността не се счита прекъсната със заявлението. Неподаването на възражение от страна на длъжника създава презумпция, че вземането е безспорно, поради което заповедта за изпълнение влиза в сила и въз основа на нея се издава изпълнителен лист съгласно разпоредбата на чл. 416 ГПК. По изложените съображения съдът намира, че нормата на чл. 117, ал. 2 ГПК следва да намери приложение и по отношение на вземане, за което е налице постановена заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК, влязла в сила поради неподаването на възражение от страна на длъжника в преклузивния срок по чл. 414, ал. 2 ГПК.

В конкретния случай не са налице данни за датата на влизане в сила на заповедта, но доколкото същата е издадена на 25.06.2009 г., а изпълнителното дело е образувано на 08.04.2010 г. този факт не е с правно значение, тъй като с подаване на молба за образуване на изпълнително дело давността за вземането е прекъсната и по време на висиящността на изпълнителното дело до 26.06.2015 г., когато е постановено ТР № 2/26.06.2015 година по тълк. д. № 2/2013 година на ОСГТК на ВКС давност за вземането не е текла. Това е така, защото за този период е било приложимо ППВС № 3/18.11.1980 г., съгласно което по време на изпълнителното дело давност не тече. С постановяването на ТР № 2/26.06.2015 година по тълк. д. № 2/2013 година на ОСГТК на ВКС, с което се обявява за изгубило сила ППВС № 3/18.11.1980 г. е започнала да тече нова давност за вземането, доколкото постановките на т. 10 от тълкувателното решение пораждаат действие от датата на обявяването на ТР и то само по отношение на висиящите към този момент изпълнителни производства, но не и към тези, които са приключили преди това - в този смисъл тълк. реш. № 3/28.03.2023 г. по тълк. дело № 3/2020 г. на ОСГТК на ВКС.

Съгласно разпоредбата на чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК изпълнителното дело се прекратява ако вискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на две години. В случая след образуване на изпълнителното дело и налагането на заповед върху банковите сметки на ищеца на 23.04.2010 г. в рамките на двугодишния срок до 08.04.2012 г. вискателят не е отправял нови искания за предприемане на принудителни действия спрямо имущество на длъжника, а такива са подадени след изтичането на двугодишния срок, съответно на 24.08.2012 г. и на 06.03.2019 г. Следователно към 08.04.2012 г. са били налице предпоставките на чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК.

Погасителната давност обаче е институт, различен от перемпцията и с различни прави последици по отношение на вземането. Давността изключва възможността за насочване на принудителното изпълнение (но пред съдебния изпълнител длъжникът не може да се позове на нея и съдебният изпълнител не може да я зачете), а перемпцията не изключва принудителното изпълнение изключва, тъкмо обратното тя предполага неудовлетворена нужда от принудително изпълнение, но въпреки това съдебният

изпълнител е длъжен да я зачете. Когато по изпълнителното дело е направено искане за нов способ, след като перемпцията е настъпила, съдебният изпълнител не може да откаже да изпълни искания нов способ – той дължи подчинение на представения и намиращ се все още у него изпълнителен лист. Единствената правна последица от настъпилата вече перемпция е, че съдебният изпълнител следва да образува новото искане в ново – отделно изпълнително дело, тъй като старото е прекратено по право. Новото искане на свой ред прекъсва давността независимо от това дали съдебният изпълнител го е образувал в ново дело, или не е образувал ново дело, но във всички случаи той е длъжен да приложи искания изпълнителен способ (В този смисъл са Решение № 37 от 24.02.2021 г. по гр.д. 1747/2020 г. на ВСК, IV ГО). Ето защо, съдът следва да извърши анализ дали след настъпване на предпоставките за перимиране на изпълнителното дело са правени искания от вискателя за извършване на изпълнителни действия, както и дали същите са прекъснали давността за вземането.

Съгласно чл. 116, б. „в” ЗЗД давността се прекъсва с предприемането на действия за принудително изпълнение на вземането. Изпълнителният процес не може да съществува сам по себе си, а съществува само доколкото чрез него се осъществяват един или повече изпълнителни способности. Прекъсва давността предприемането, на което и да е изпълнително действия в рамките на определения изпълнителен способ – насочването на изпълнението чрез налагане на заповор или възбрана, насрочване на извършване на продан и др. Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнително дело (когато молбата не съдържа искане за прилагане на конкретни изпълнителни действия), изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имуществото на длъжника, извършването на справки.

Както беше посочено по-горе от момента на подаване на молбата за образуване на изпълнително дело – 08.04.2010 г. до 26.06.2015 г., когато е постановено ТР № 2/26.06.2015 година по тълк. д. № 2/2013 година на ОСГТК на ВКС, давност за вземането не е текла, доколкото до този момент е било приложимо ППВС № 3/18.11.1980 г., съгласно което по време на изпълнителното дело давност не тече. С постановяването на ТР № 2/26.06.2015 година по тълк. д. № 2/2013 година на ОСГТК на ВКС, с което се обявява за изгубило сила ППВС № 3/18.11.1980 г. е започнала да тече нова давност за вземането, доколкото постановките на т. 10 от тълкувателното решение пораждат действие от датата на обявяването на ТР и то само по отношение на висящите към този момент изпълнителни производства, но не и към тези, които са приключили преди това - в този смисъл тълк. реш. № 3/28.03.2023 г. по тълк. дело № 3/2020 г. на ОСГТК на ВКС.

В случая следва да се отбележи, че в периода от датата на образуване на изпълнителното дело до постановяване на тълкувателното решение на 26.06.2015 г. са извършвани изпълнителни действия от съдебния изпълнител въз основа на изричното му овластяване от вискателя. Така на 03.08.2012 г. е наложен заповор върху вземането за пенсия на ищеца – длъжник, на 03.08.2012 г. е изпратена призовка за принудително изпълнение до длъжника за насрочване на опис на движими вещи, находящи се на регистрирания адрес за дата 30.08.2012 г., на 24.08.2012 г. с молба ищецът е признал задължението, задължавайки се да го изплаща доброволно, на 29.08.2012 г. е постъпило доброволно плащане от длъжника в размер на 200 лв. и на същата дата съдебният изпълнител е извършил разпределение и на 26.07.2013 г. е изпратена призовка за принудително изпълнение до длъжника за насрочване на опис на движими вещи, находящи се на регистрирания адрес за дата 02.09.2013 г. Т.е. не може да се възприеме тезата, че изпълнението е изоставено от вискателя.

След 26.06.2015 г., когато за първи път е започнала да тече давността за вземането, петгодишният давностен срок е бил прекъснат на 06.03.2019 г. с молбата ответника – вискател за предприемане на действия по принудително изпълнение с посочен изпълнителен способ – заповор на банкови сметки и заповор на трудово възнаграждение и/или пенсия. Направеното искане на вискателя прекъсва давността независимо от това дали съдебният изпълнител го е образувал в ново дело, или не е образувал ново дело, тъй като във всички случаи той е длъжен да приложи искания

изпълнителен способ (В този смисъл са Решение № 37 от 24.02.2021 г. по гр.д. 1747/2020 г. на ВСК, IV ГО). Ето защо, съдът следва да отчете направено от вискателя искане за предприемането на изпълнителни действия спрямо длъжника, обективизирано в молба от 06.03.2019 г., което съдебният изпълнител е бил длъжен да извърши. С прекъсването на давността на 06.03.2019 г. е започнал да тече нов 5 – годишен давностен срок, който към момента на подаване на исковата молба – 26.09.2023 г. не е изтекъл, а напротив, с молба на ответника – вискател от дата 29.01.2014 г. давността е отново прекъсната.

С оглед на всичко изложено може да се обоснове извод, че процесното вземането на ответника спрямо ищеца не е погасено по давност, поради което искът се явява неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

По разноските:

Предвид изхода на делото на ищеца разноски не се дължат, а на ответника следва да се присъдят разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева, определени от съда на основание чл. 78, ал. 8 ГПК вр. чл. 37 ЗПП вр. чл. 25, ал. 1 от Наредба за заплащане на правната помощ, при съобразяване материалния интерес и фактическата и правна сложност на делото.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от ищеца **Н. И. С.**, ЕГН *****, с адрес: *****, отрицателен установителен иск с правно основание **чл. 439, ал. 1 ГПК, вр. чл. 124, ал. 1 ГПК**, срещу ответника **„Т.С.“ ЕАД**, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: *****, за признаване за установено, че ищецът не дължи на ответника чрез принудително изпълнение, поради погасяването им по давност, следните суми: 4878,92 лв. – главница за потребена топлинна енергия за периода от 01.11.2001 г. до 30.04.2008 г., ведно със законната лихва от 24.06.2009 г. до окончателното плащане, 2276,38 лв. – мораторна лихва за забава за периода от 01.01.2001 г. до 27.05.2009 г., 143,11 лв. – разноски по делото и 354,66 лв. юрисконсултско възнаграждение, за които суми е издаден изпълнителен лист от 18.01.2010 г. по ч.гр.д. № 6041/2009 г. по описа на СРС, 91 с-в, въз основа на който е образувано изп.дело № 20108580400304 по описа на ЧСИ У.Д., рег. № ***.

ОСЪЖДА Н. И. С., ЕГН *****, с адрес: *****, **ДА ЗАПЛАТИ** на **„Т.С.“ ЕАД**, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Ястребец“ № 23Б, на основание **чл. 78, ал. 3 ГПК** сумата **100 лв.** – разноски в производството за юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

ПРЕПИС от решението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____